

ЗУСТРІЧ КУЛЬТУРОЛОГІВ

На базі педагогічного коледжу Кременецької ОГПА ім. Тараса Шевченка відбулося чергове засідання методичного об'єднання викладачів культурології ВНЗ І – ІІ рівнів акредитації Тернопільщини. Культурологів області зустрічали і вітали директор педагогічного коледжу Оксана Камінська, заступник директора з навчально-виховної роботи Руслана Волянчук і голова циклової комісії гуманітарних дисциплін Оксана Терп'як. Вела засідання фахівців культурологічної освіти голова обласного методоб'єднання, викладач Технічного коледжу Тернопільського НТУ ім. Івана Пулюя Ольга Коневич.

Розмова за фаховим круглим столом мала теоретико-методологічну спрямованість із практично-методичним акцентом: голова методоб'єднання запросила викладачів до обміну думками з приводу особливостей вивчення навчальної дисципліни в умовах соціокультурних викликів сучасного інформаційного суспільства, переоцінки культурно-мистецького спадку і духовних здобутків сьогодення, ерозії масової культури та загрози знецінення естетичних цінностей з причини технологізації суспільного життя. Теоретичні та методичні аспекти проблеми вирішувалися

крізь призму вимог і потреб підготовки кваліфікованих фахівців та з позицій власного педагогічного досвіду. Такий підхід продемонстрували Уляна Перхалюк, Наталія Марушків і Лариса Одрехівська (Теребовлянське училище культури), Наталія Трачук (Технічний коледж ТНТУ ім. Івана Пулюя), Михайлина Шушка (Коледж економіки, права та інформаційних технологій Тернопільського НЕУ), Тетяна Бендасюк (Кременецький лісотехнічний коледж), Ірина Клим і Світлана Лакіна (Чортківський гуманітарно-педагогічний коледж ім. О.Барвінського), Марія Перешлюга (Тернопільський медичний коледж), Марія Левенець (Педагогічний коледж

Республіки)», де наголосила на різноманітні багатства чеської культурної спадщини, показала ефективність співпраці України та Чехії у сфері культури на сучасному етапі та з огляду на відзначення Дня української писемності, що припадає на листопад, зупинилася на спільних і відмінних рисах української та чеської мов як найважливіших елементів національної духовної культури.

Учасники засідання ознайомилися з навчально-матеріальною базою академії та коледжу, відвідали Музей історії навчального закладу, оглянули експозиції Кімнати-музею художника Ростислава Глуква і Музею довоєнної фотографії, мали нагоду оцінити творчі роботи викладачів і студентів у головній Виставковій залі.

Перед підсумковим засіданням для культурологів області запропонували літературно-музичну композицію «Моя прекрасна українська мово...», присвячену Дню української писемності. Її підготували студенти спеціальностей «Дошкільна

Кременецької ОГПА ім. Тараса Шевченка), Тетяна Яворська (Кременецьке медичне училище ім. Арсена Річинського).

Викладач культурології коледжу-господаря Марія Левенець презентувала власний досвід роботи через розкриття теоретичних, змістових та організаційно-методичних особливостей виконання навчальної програми. Для цього вона обрала тему «Європейська культура ХХ століття (на прикладі Чеської

освіта» і «Музичне виховання» під керівництвом викладачів гуманітарних дисциплін Оксани Терп'як, Ірини Хохлаєвої та Наталії Яцюк, а також Олени Новик — викладача музики, керівника жіночого народного художнього вокального ансамблю «Калина», який забезпечив музичний супровід тематичного мистецького дійства.

ДО ПРОБЛЕМ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛІНГВІСТИКИ

Саме до них звернулися учасники XI Міжнародної науково-практичної конференції «Психолінгвістика в сучасному світі - 2016», що проходила на базі Переяслав-Хмельницького ДПУ ім. Григорія Сковороди. На цей науковий форум прибули 169 фахівців із шести країн: України, Німеччини, Латвії, Норвегії, Швеції і Росії. Оргкомітет конференції очолювали ректор університету-господаря, академік НАПН України, професор Віктор Коцур і голова громадської організації «Всеукраїнська асоціація психолінгвістів», академік Міжнародної академії наук педагогічної освіти Лариса Калмикова. Їх вітальними виступами розпочалась робота конференції у пленарно-му форматі, де прозвучали доповіді 14 науковців

з України, Німеччини та Норвегії. На трибуну пленарного засідання була запрошена кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології нашої академії Наталія Савелюк, котра запропонувала учасникам наукового зібрання аналітичне дослідження «Психологічне моделювання розуміння релігійного дискурсу».

Наш науковець тлумачить розуміння релігійного дискурсу як складну, системну психологічну діяльність із застосуванням мовних засобів і пов'язану з відтворенням смислу релігійного тексту в конкретній соціально-комунікативній ситуації та в контексті поточної ідентичності суб'єкта. Причому, семіотичним предметом такої діяльності виступає релігійний текст, розуміння формується в рамках даної життєвої ситуації, що проектується на взаємодію Людини з Богом і що відбувається як у соціальному, так і в індивідуальному секторах ідентичності суб'єкта.

Суб'єктом розуміння науковець визначає релігійну дискурсивну особистість, яку бачить в соціальній, персональній, наративній і трансперсональній ідентичності в залежності від домінанти процесу розуміння. В дослідженні

виокремлені контексти розуміння: ціннісний (як надособовий), когнітивний (насамперед лінгвістичний), конативний (як наративний) і контекст «Значущого Іншого» — сприйняття релігійного тексту як втілення почуттів і намірів Вищого Розуму (Бога). Також визначені рівні розуміння: значеннєвий (семіотичний) і смисловий (прагматичний). Названі смислові полюси розуміння: соціальний світ як «Над-Я» і персональний світ як «Я».

Глибоке розуміння проблематики науковець виявляє при характеристиці смислових полів розуміння релігійного дискурсу, серед яких — ціннісне поле «як релігійна особистість, що сприймає»; когнітивне поле «як релігійна особистість, що пізнає»; конативне поле «як релігійна особистість, що діє» та емпатійне поле «як релігійна особистість, що співчуває». Основною смисловою одиницею розуміння релігійного дискурсу дослідниця називає метафору як сутнісну ознаку такого типу дискурсу, а в самому процесі релігійної метафоризації бачить соціальний та особистісний аспекти.

Робота конференції продовжувалась у секційному форматі, де науковці аналізували соціально-комунікативні, психологічні та мовознавчі аспекти психолінгвістики. Учасники конференції мали змогу відвідати засідання диспут-клубу і висловити свої думки з приводу дискусійної проблематики «Інформаційна війна в Україні: оцінка загрози». Окрім цього, для них організували майстер-клас «Метафора життєвого шляху». Відбулося засідання круглого столу молодих науковців «Прикладні аспекти психолінгвістики».

Для студентів-науковців було проведено майстер-клас «Технологія стимулювання інтелектуально-мовленнєвої активності дітей».

За матеріалами конференції опубліковано збірник тез, в якому 78 авторів — учасників наукового форуму — пропонують своє вирішення психолінгвістичних проблем.

РОБОТА З МОЛОДДЮ У ЦІКАВОМУ ФОРМАТІ

Ірина СКАКАЛЬСЬКА

доктор історичних наук

«Наукові пікніки», що традиційно проводяться у різних містах України, сьогодні вперше дивували і захоплювали кременчан. Відділом сім'ї та молоді Тернопільської облдержадміністрації, координаторами проекту Христиню Білінською, Михайлом Сиротюком і Кременецькою

райдержадміністрацією захід організовано на площі перед РДА. Тут розмістилися понад десяток палаток, у кожній з яких проводились певні дослідження. Більше сотні дітей нашого краю вирішили спробувати себе у ролі науковця. Окрім досліджень, до програми увійшло демонстрування хімік-шоу, science-шоу, оптичних ілюзій, дронів та робототехніки.

Популяризувати науку серед молоді — то важлива справа. І цікаво, що наука поєднувалась із забавою. Тут лунала музика і кожен спрямовував свою увагу відповідно до своїх зацікавлень. Політ ракети трохи насторожив глядачів, але це було феєрично. Охочих подивитися і представити свої здобутки було чимало. Студентів-біологів 11-Б групи нашої академії зацікавив стенд ботанічного саду, й Ольга Ковальчук у невимушеній формі ознайомила присутніх із рослинами, що споживають білкову їжу. А ще тут можна було пройти тест на успішність, підготовлений Олегом Ілиничем.

Всі охочі мали можливість не лише взяти участь у досліді, але й спробувати солдатську кашу та гарячий чай з польової кухні. По завершенні заходу учасникам вручено Дипломи.

Цікавим було би продовження таких форм роботи з молоддю з літератури, мови, історії...